

**КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство»**

**ЩОДЕННИК ПРАКТИКАНТА
З ДИСЦИПЛІНИ
«КОНЦЕРТНО-ВИКОНАВСЬКА ПРАКТИКА»**

**Здобувача(чки) IV ФНО курсу
освітньо-професійного рівня ФМБ
освітньо-професійної програми «Фортепіано»
Удовик Анастасії Володимирівни
викладач Шемякіна Олена Миколаївна**

Київ 2024-2025

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
з навчальної дисципліни «Концертно-виконавська практика»
(пасивна, ознайомча)
IV курс, семестр

Мета практики:

Ознайомлення з особливостями концертної діяльності піаніста, набуття загального уявлення про підготовку до публічного виступу, спостереження за методами роботи виконавців і педагогів, аналіз концертних програм.

Очікувані результати:

- Уявлення про специфіку виконавської діяльності в сучасних умовах
- Розуміння організації концертного процесу
- Формування аналітичного мислення щодо інтерпретаційної практики
- Професійне орієнтування в галузі концертної діяльності

Види діяльності під час проходження ознайомчої практики:

№	Вид діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Вступна консультація	Ознайомлення з програмою практики, вимогами та очікуваннями	Перша декада вересня	
2	Відвідування концертів	Пасивне спостереження за сольними, ансамблевими та симфонічними виступами професійних музикантів-піаністів	Протягом семестру (не менше 5 заходів)	заповнити додаток 1
3	Відвідування репетицій	Спостереження за репетиційним процесом піаністів у різних виконавських форматах (соліст, концертмейстер, камерні ансамблі)	Вересень–листопад (не менше 3 репетицій)	заповнити додаток 2
4	Відвідування відкритих уроків, майстер-класів	Аналіз виконавських рекомендацій, прийомів роботи з учнями та студентами	не менше 1 заходу	заповнити додаток 3
5	Аналіз концертної програми	Вивчення структури програм, творів, логіки побудови концертного виступу	Протягом семестру	заповнити додаток 4
6	Самостійна підготовка звіту	Написання щоденника-рефлексії з описом відвіданих заходів, висновків і спостережень	До кінця семестру	
7	Підсумкова консультація	Обговорення отриманих результатів, обмін враженнями, перевірка звітності	Грудень	

ВІДВІДУВАННЯ КОНЦЕРТІВ

Пасивне спостереження за сольними, ансамблевими та симфонічними виступами професійних музикантів-піаністів протягом семестру (не менше 5 заходів протягом семестру)

ЗАВДАННЯ: відвідати концерти, збагатити виконавський досвід за рахунок рефлексивного аналізу.

Звернути увагу на:

- підбір і структуру програми;
- інтерпретацію творів;
- технічний та емоційний рівень виконання;
- сценічну культуру виконавця;
- реакцію публіки.

Після кожного заходу оформити короткий письмовий звіт (не менше ніж 2 сторінки), який має містити:

- назву концерту;
- дату, місце проведення;
- прізвище виконавця(ів);
- програму концерту;
- аналіз та особисті враження;
- висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця).
- вклеїти фото з концерта, який відвідали

Назва заходу №1: Концерт викладачів кафедри загального та спеціалізованого фортепіано НМАУ ім. П.І. Чайковського

Дата проведення: 15.11.2024

Прізвище виконавця(ів): Н. Магомедбекова, І. Рябов, П. Походзей, О. Конопляна, Т. Омельченко, О. Большакова, О. Жарка, І. Шестеренко, А. Баженов, О. Нестеренко.

Програма концерту:

- Ж. Колодуб Вальс з Концертної сюїти №2 для двох фортепіано, «Як поїхав мій миленький» з фольклорної сюїти.
- Ф. Якименко Соната для скрипки і фортепіано 1 частина.
- К. Сіндінг Сюїта для скрипки і фортепіано a-moll.
- Л. Ревуцький Пісня і Гумореска op.17, Вальс.
- М. Дремлюга Ноктюрн та скерцо з «Весняної сюїти»
- С. Крейслер «В країні лотосу»
- С. Борткевич Вальс та Іспанія для скрипки та фортепіано op.63
- Л. Дичко Три парафрази на теми з опери «Злотослов» для двох фортепіано.

Аналіз та особисті враження: Ця програма справляє враження різноманітної та глибокої. Вона демонструє чудовий баланс між творами українських композиторів та світовою класикою, а також представляє різні жанри та склади інструментів. Це програма, яка, викликає широкий спектр емоцій – від глибокої задумливості до радісного піднесення. Вона демонструє високий рівень виконавської майстерності та глибоке розуміння музичного матеріалу. Ця програма демонструє не лише високий художній смак у підборі творів, але й глибоке розуміння того, як можна створити цікавий та змістовний концерт. Вона є свідченням багатства української композиторської школи, її зв'язку з народними традиціями та водночас інтеграції у світовий музичний контекст. Кожен твір пропонує унікальний музичний досвід, а їх поєднання створює цілісну та захоплюючу музичну подорож.

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

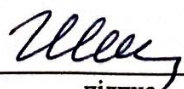
Майстерність ансамблевої гри дуже помітна, у творах для двох фортепіано та для скрипки і фортепіано, вразило взаєморозуміння та спільне дихання виконавців. Це

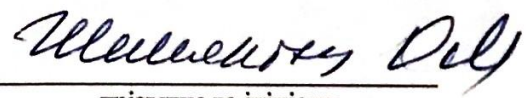
приємно слухається, коли два інструменти звучать як одне ціле. Також концерт відкрив мені багато нових композиторів та творів, які я можу виконати у майбутньому.

Виконавці демонстрували високий рівень володіння інструментом, чисту інтонацію, точний ритм, впевнене виконання складних пасажів. Це основа, без якої неможлива якісна інтерпретація. Виконавці впевнено почувалися на сцені, їх поведінка є органічною і допомагає краще сприймати музику.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

Назва заходу №2: Концерт до Дня Музики У Броварській міській дитячій школі мистецтв

Дата проведення: 02.10.2024

Прізвище виконавця(ів): С. Башук, М. Карпова, Є. Стоцька та інші.

Програма концерту:

- С. Борткевич 3/4 Такт op.48
- Ф. Шопен Ноктюрн cis-moll
- Й. Брамс Рапсодія g-moll op.79

Аналіз та особисті враження: Борткевич є чудовим рішенням для концерту, оскільки він є маловідомим, але дуже талановитим українським композитором. Його твір зачаровує своєю мелодійністю та вишуканістю. Він створює атмосферу інтимності та камерності, підготувавши слухача до глибших переживань. Музика Шопена викликала сильні емоції. Ноктюрн cis-moll занурив мене у світ глибокої меланхолії, ліричної задумливості та витонченої краси. Як на мене, Рапсодія Брамса стала кульмінацією програми, додаючи їй драматизму та інтелектуальної глибини. Після ліричного Шопена, вона робить зовсім інший емоційний спектр – від бурхливої пристрасті до філософської роздумливості. Це твір, вимагає від піаніста повної віддачі та здатності "тримати" велику форму, що викликає захоплення у слухачів.

Висновки(що запам'яталося, чого варто/ не варто наслідувати у виконавця):

Я відзначила контрастність, але водночас цілісність програми. Вона дає можливість виконавцям продемонструвати широкий спектр технічних можливостей та емоційних відтінків. Це був концерт, що запам'ятовується своєю глибиною, красою та інтелектуальною насиченістю, залишаючи після себе відчуття довершеності та естетичного задоволення.

Технічні складності звучали у студентів легко, без зусиль. Відчувалося повне розуміння музики та стилю, що вони виконують. Витривалість та терпіння практикується регулярним виходом на сцену, і в них це виходить.

Керівник практики

Млеу
підпис

Млеу О. О.
прізвище та ініціали

Назва заходу №3: Концерт-лекція «Зі скарбниці світової оперної та камерної вокальної музики»

Дата проведення: 30.11.2024

Прізвище виконавця(ів): О. Уляницька, Є. Стоцька, С. Веселова, А. Правосудович, Ю. Кошелькова, О. Ейсмонт.

Програма концерту:

- Дж. Перголезі. Стабат Матер. Дві арії альти №7, №10.
- Т. Джордані. *Caro mio ben*.
- В. Белліні. Арія Аміні з опери "Сомнамбула".
- Ф. Шуберт. Слова В. Скотта. Аве Марія. Романс Олени з опери "Змовники або домашня війна". Слова Ф.Л. Штольберга. Баркарола.
- К. Сен-Санс. Арія Даліли №2 з опери "Самсон і Даліла".
- К. Дебюссі. Слова П. Бурже. Романс. Чудовий вечір.
- Ж. Бізе. Сегіділья з опери "Кармен".
- Дж. Пуччіні. Арія Лауретти з опери "Джанні Скіккі".

Аналіз та особисті враження: Програма виглядає продуманою та різноманітною, охоплюючи різні епохи та стилі вокальної музики. Починаючи з барокового Перголезі, програма плавно переходить до більш ліричних творів Джордані та Белліні. Романтичний блок представлений Шубертом, а французька музика – Сен-Сансом та Дебюссі. Завершення оперною арією Бізе та Пуччіні створює ефектний фінал. Структура програми виглядає логічною, з чергуванням більш серйозних та ліричних творів, а також переходом між різними національними музичними школами. Програма вимагає від вокаліста високого технічного рівня, а від концертмейстера – підтримку та опору для соліста. Емоційний рівень виконання був відповідним до характеру кожного твору, передаючи слухачам задум композитора. Виконавці володіли впевненістю на сцені, мали контакт з публікою, а їх зовнішній вигляд та манера поведінки відповідала характеру виконуваних творів. Різноманітність програми зацікавила широке коло слухачів. Проникливе виконання ліричних творів, віртуозність у оперних аріях та емоційна віддача знайшли відгук у серцях публіки.

Висновки(що запам'яталося, чого варто/ не варто наслідувати у виконавця):

Загалом, програма була цікавою та насиченою, надаючи можливість насолодитися різними гранями вокального мистецтва. Успіх концерту значною мірою залежав від майстерності та харизми як вокалістів так і концертмейстерів.

Департамент культури КМДА
Музей національного вокального та інструментального мистецтва України
Меморіальний музей-квартира В. С. Косенка
КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

30
листопада
14:00

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦІЯ
«ЗІ СКАРБНИЦІ СВІТОВОЇ
ОПЕРНОЇ ТА КАМЕРНОЇ
ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ»

класу концертмейстерства викладача Савельєвої Галини Анатоліївни

Учась беруть студенти:
УДОВИК АНАСТАСІЯ
УЛЯНИЦЬКА ОЛЕНА
СТОЦЬКА ЄВГЕНІЯ
ВЕСЕЛОВА СОЛОМІЯ
ПРАВОСУДОВИЧ АННА
КОШЕЛЬКОВА ЮЛІЯ
ЕЙСМОНТ ОЛЕНА

сопрано-вокалісти: лауреати міжнародних конкурсів
ЛІДІЯ КОВАЛЬ (сопрано)
МАРІЯ ПОПОВИЧ (меццо-сопрано)

Прозвучить музика західноєвропейських композиторів:
Дж. Перголезі, Г. Джордані, В. Белліні, Ф. Шуберта,
С. Франка, Ж. Массне, К. Сен-Санса, К. Дебюссі,
Ж. Бизе, Монюш, де Фалья

Ведучий — Володимир Мудрик

Адреса: м. Київ
вул. М. Коцюбинського 9, кв. 4

QR code

Замовлення квитків:
тел. 044 234 03 14
e-mail: koscenko@ukr.net

Керівник практики

[Signature]
підпис

[Signature]
прізвище та ініціали

Назва заходу №4: Концерт класів І.С. Рябова і Я.А. Ярмака

Дата проведення: 02.12.2024

Прізвище виконавця(ів): Д. Зінова, В. Чигрин, А. Богма, Т. Дзекун.

Програма концерту:

- Л. Ван Бетховен Соната №8 1 частина.
- Ф. Шопен Етюд №12 op.10
- К. Дебюссі Бергамаська Сюїта
- Л. Ревуцький Прелюдія op.4
- Б. Лятошинський Прелюдія op.38

Аналіз та особисті враження: Програма виглядає цікавою та добре збалансованою, демонструючи різні епохи та стилі фортепіанної музики. Починаючи з класичної сонати Бетховена, програма переходить до віртуозного етюду Шопена, потім до сюїти імпресіоніста Дебюссі та завершується творами українських композиторів – ліричною прелюдією Ревуцького та більш експресивною прелюдією Лятошинського. Структура програми є логічною, з контрастними за характером творами, що дозволяє відчувати різні емоційні та технічні можливості фортепіано. Від класичної строгості до романтичної віртуозності, імпресіоністської вишуканості та національного колориту. Піаністи продемонстрували зосередженість, артистизм та емоційну залученість у виконувану музику. Їх поведінка на сцені підкреслювала глибину та красу музики. Різноманітність програми дуже зацікавила широке коло слухачів. Відома соната Бетховена, віртуозний Шопен, чарівний Дебюссі та мелодійні твори українських композиторів викликали позитивну реакцію. Захоплення викликало як технічна майстерність, так і емоційна проникливість виконання. У виконанні студентів відчувалися свіжість, ентузіазм та безпосередність. Їхня любов до музики та прагнення до самовираження залишили приємні враження.

Висновки(що запам'яталося, чого варто/ не варто наслідувати у виконавця):

Підбір і структура програми є навчально цінними, демонструючи різноманітність стилів та епох фортепіанної музики, що важливо для розвитку молодих музикантів. Кожен твір був мов окрема картина, що відкривалася перед слухачами з новою глибиною. Концерт вразив глибиною репертуару, емоційним діапазоном та високим рівнем

виконання. Він був не лише естетичним задоволенням, а й можливістю замислитися про час, культуру та духовність, що поєднує композиторів різних епох і націй.

Керівник практики

Меленко
підпис

Меленко Д.С.

прізвище та ініціали

Назва заходу №5: Гала-концерт конкурсу піаністів «Мистецтво віртуозності»

Дата проведення: 06.12.2024

Прізвище виконавця(ів): Д. Зінова, А. Арутюн, В. Федорищева, Є. Стоцька, І. Базенко, Б. Волошин.

Програма концерту:

- Ф. Шуберт, Варіації на тему пісні «Засохлі квіти» з вокального циклу «Прекрасна мельниківна» для флейти з фортепіано.
- С. Борткевич, Прелюдія *cis-moll* op.13 №4.
- М. Равель, «Сумні птахи» із циклу «Відображення».
- Л. Ревуцький, Прелюдія op. 7, №1.
- П. Хіндеміт, Соната *in Es-dur* для скрипки та фортепіано 1 частина.
- Е. Гріг, Соната для скрипки та фортепіано 1 частина.

Аналіз та особисті враження: Концерт, що складався з цих творів, став справжньою музичною подією, яка поєднала в собі європейську класичну традицію, імпресіонізм, модерн та українську фортепіанну школу. Програма виглядає досить цікавою, поєднуючи твори для флейти з фортепіано, сольного фортепіано та скрипки з фортепіано. Таке різноманіття інструментальних складів може зробити концерт більш динамічним та продемонструвати різні грані камерної музики. Структура програми не є хронологічною, але представляє різні стилі та настрої. Особливо вразила чистота інтонації у флейтових і скрипкових партіях, складних як віртуозно, так і у плані ансамблю. Фортепіано звучало виразно, з добре керованою динамікою. Емоційна насиченість не знижувалася: кожен твір мав свою інтонаційну виразність, логічний розвиток і внутрішню драму. Особливо зворушливо прозвучали твори Равеля та Борткевича. Виконавці продемонстрували високу сценічну культуру: зосередженість, витончену стриманість у жестах, делікатне ставлення до інструменту та партнера по ансамблю. Спілкування з публікою було небагатослівним, але щирим, що створило камерну, довірливу атмосферу. Різноманітність програми привабив різну аудиторію. Успіх концерту залежав від майстерності виконавців у передачі характеру кожного твору та їхньої здатності створити цілісне музичне враження. Загалом, програма була цікавою та насиченою, демонструючи різні можливості камерного виконавства.

Висновки(що запам'яталося, чого варто/ не варто наслідувати у виконавця):

Концерт залишив яскраве та глибоке враження завдяки вдало складеній програмі та високому рівню виконання. Особливо запам'яталися внутрішня зосередженість виконавців, уважне ставлення до музики та партнерів по ансамблю, а також виразна динаміка та інтонаційна чистота у творах, де це було особливо важливо — наприклад, у Шуберта, Равеля та Гріга. Контраст між меланхолією Борткевича, імпресіонізмом Равеля, лірикою Шуберта та Ревуцького, а також енергією сонат Хіндеміта та Гріга залишив глибокий емоційний слід. Технічна майстерність піаніста у сольних творах Борткевича, Равеля та Ревуцького, а також скрипалів у сонатах вразили слухачів. Загалом, концерт став гарним прикладом того, як можна поєднати різні стилі в одній програмі та зберегти художню цілісність.

Керівник практики

Місяк
підпис

Місяк Д.С.
прізвище та ініціали

ВІДВІДУВАННЯ РЕПЕТИЦІЙ

Спостереження за репетиційним процесом піаністів у різних виконавських форматах (соліст, концертмейстер, камерні ансамблі)
вересень–листопад

ЗАВДАННЯ: відвідати репетиції піаністів (формат: сольна репетиція; акомпанемент (робота піаніста як концертмейстера з вокалістами, інструменталістами); камерний ансамбль (дуети, тріо, квартети тощо); пасивно спостерігати за репетиційним процесом й фіксувати ключові моменти.

Звернути увагу на:

- способи роботи з текстом твору (технічні прийоми, розбір);
- особливості інтерпретації (темп, динаміка, фразування);
- взаємодію з партнером(ами) (ансамблевість, слухання);
- особисту організацію часу та робочого процесу;
- зауваження викладача (якщо репетиція відбувається з педагогом).

Після кожного відвідування скласти короткий **аналітичний звіт** (1–1,5 сторінки), що включатиме:

- дату, місце проведення репетиції;
- імена учасників;
- твори, які виконувались;
- спостереження за процесом підготовки;
- власні висновки про ефективність репетиційної роботи.

Репетиція №1 / місце проведення: Академія мистецтв імені Павла Чубинського

Дата проведення: 30.09.2024

Імена учасників: С. Башук, М. Карпова, Є. Стоцька, А. Удовик

Твори які виконувались:

- С. Борткевич 3/4 Такт op.48
- С. Борткевич Втіха №4 op.8
- Ф. Шопен Ноктюрн cis-moll
- Й. Брамс Рапсодія g-moll op.79

Спостереження за процесом підготовки:

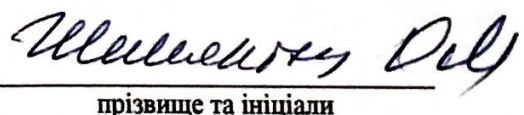
У «3/4 Такт» увагу зосереджено на ритмічній стабільності та чіткості вальсового пульсу. Технічно складні місця — розкладені акорди, швидкі пасажі — пропрацьовувались окремо з акцентом на рівність і легкість. Акцент на округлому звучанні фраз, застосовувалися вправи на легато, працювали з педаллю, щоб уникнути розмиття гармонії. У Шопена велике значення мало відділення мелодії від акомпанементу — для цього використовувалась практика «двох рук однією» (мелодія в правій з опорою, акомпанемент — дуже легко). У Брамса — робота над динамічним рельєфом акордів і внутрішнім голосоведенням. Застосовувалися ритмічні вправи на перебудову моторики в швидких пасажах.

У Борткевича — темпи обрано помірно-плавні, щоб не втратити інтимність образу. Шопен — зберігав широку, співучу фразу, в межах музичної логіки. Динаміка поступово нарощувалась, кульмінації виводилися дуже плавно. У Брамса темп — енергійний, але контрольований. Працювали над контрастами між драматичними та ліричними епізодами. У фразуванні — важливо було зберігати цілісність довгих ліній, навіть у складній фактурі.

Власні висновки про ефективність репетиційної роботи: Репетиційна робота була продуктивною і дала змогу досягти помітного прогресу у виконавській готовності. Правильне планування часу, цілеспрямоване усунення проблемних місць та постійне слухання себе зробили цей процес не лише ефективним, а й творчо натхненним.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

Дата проведення: 02.12.2024

Імена учасників: Є. Стоцька, Ю. Кошелькова, А. Удовик

Твори які виконувались:

- Ж. Бізе Сегіділья з опери «Кармен».
- Г. Персел Арія Дідони з опери «Дідона і Еней».
- Дж. Пуччіні Арія Мімі з опери «Богема».

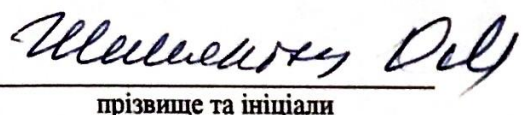
Спостереження за процесом підготовки: У Сегідільї Бізе головний акцент був на ритмічній чіткості, ясності акордових вступів і легкості звучання, щоб не перекривати вокальну партію, а підтримувати її характер. У Персела акомпанемент стриманий, гармонічно прозорий, потребував дуже точного педалювання і легкого дотику, щоб не втратити атмосферу барокової строгості. Особливо слідкував за інтонаційною підтримкою вокаліста в хроматичних секціях. У Пуччіні акомпанемент насичений, оркестровий за характером. Працювали над звуковою глибиною та динамічною драматургією, особливо у підведеннях до кульмінацій. Тут важливо було витримати баланс, не заглушуючи співачку, але створюючи повноцінний музичний простір.

У Бізе темп мав бути живим, але не поспішним. Стежили, щоб не тягнути темп разом із фортепіано — важливо було вести вокалістку, але не перетягувати. У Персела працювали над плавним фразуванням і витриманим, нервово-спокійним темпом, що підкреслює трагізм арії. У Пуччіні солістка потребувала вільного дихального простору, тому супровід мав бути гнучким, з готовністю реагувати на розширення або затримку фраз. Важливо було зберігати спільну пульсацію.

Власні висновки про ефективність репетиційної роботи: Репетиційна робота виявилася ефективною як з технічної, так і з художньої точки зору. Завдяки регулярним репетиціям і відкритій комунікації з вокалісткою вдалося досягти взаєморозуміння, що є основою якісного ансамблю. Робота в тандемі з вокалісткою стала прикладом справжнього ансамблевого партнерства, де кожен елемент — дихання, темп, звук — є результатом спільного художнього рішення.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

Репетиція №3 / місце проведення: Академія мистецтв імені Павла Чубинського

Дата проведення: 02.12.2024

Імена учасників: Є. Стоцька, М. Калашнікова, А. Удовик.

Твори які виконувались:

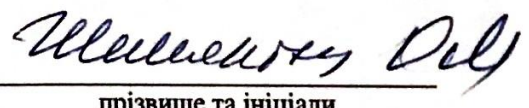
- В.А. Моцарт Соната для скрипки і фортепіано e-moll 1-2 частини.
- А. Кореллі Соната для скрипки і фортепіано e-moll 1-4 частини.
- Ф. Мендельсон Соната для скрипки і фортепіано f-moll 1-3 частини.

Спостереження за процесом підготовки: В Моцарті акомпанемент має камерний характер, тому працювали над чистотою артикуляції, прозорістю звучання і педалізацією, яка повинна бути мінімальною. Особливу увагу приділено динамічним відтінкам у ріано та діалогам зі скрипкою. У Кореллі твір барокової доби, потребував максимально легкого дотику, ясної артикуляції і точного ритму. Участь фортепіано тут більш функціональна, тому головне завдання — стилістично чистий супровід, без надмірного вираження. В Мендельсоні акомпанемент складний фактурно і драматичний. Пропрацювали швидкі пасажі та акордові розділи, особливо у 1-й частині, де часто фортепіано бере на себе основний емоційний розвиток. Застосовували ритмічні вправи і поділ фраз для кращої моторики та узгодження з партією скрипки.

У Моцарта темп тримався в межах класичного стилю — помірний, з чітким імпульсом і достатнім диханням між фразами. Динаміка — стримана, але виразна, з підкресленням гармонічних змін. У Кореллі важливо було зберігати ритмічну сталість, особливо в танцювальних частинах. Використовували мінімум динамічного контрасту, натомість працювали над точністю фразування й звукової чистоти. У Мендельсона — інтерпретація яскраво драматична. Темп у 3-й частині потребував особливої узгодженості, оскільки фортепіано веде щільну фактуру, а скрипка розвиває мелодичну лінію.

Власні висновки про ефективність репетиційної роботи: Репетиційний процес був усвідомленим, глибоко музичним і конструктивним. Робота з скрипкою відбувалась у діалозі, що дозволило не просто зіграти текст, а створити ансамбль, який дихає єдиним музичним задумом.

Керівник практики

підпис
прізвище та ініціали

ВІДВІДУВАННЯ ВІДКРИТИХ УРОКІВ, МАЙСТЕР-КЛАСІВ

аналіз виконавських рекомендацій, прийомів роботи з учнями та студентами

ЗАВДАННЯ:

Ознайомлюватися з методикою роботи викладачів фаху «фортепіано»;

Вивчати виконавські поради, методичні прийоми та інтерпретаційні підходи у педагогічному процесі;

Розширювати уявлення про стилістичну гнучкість та професійні вимоги у фаховій підготовці;

Формувати навички аналізу педагогічної взаємодії між викладачем і студентом/учнем.

Звернути увагу на такі аспекти:

- структура уроку або заняття;
- характер виконавських рекомендацій;
- специфіка роботи над фортепіанною фактурою, звуковидобуванням, технікою, фразуванням;
- підходи до інтерпретації;
- способи мотивації студента;
- рівень взаємодії викладача й учня;
- педагогічна мова, стиль комунікації.

Після заходу скласти аналітичний звіт (1,5–2 сторінки), що має містити:

- дату, місце проведення;
- ім'я викладача (майстра) та учня/студента;
- виконувані твори;
- аналіз рекомендацій і педагогічних прийомів;
- власні враження та висновки щодо доцільності, ефективності, новизни почутого;
- можливості практичного застосування побачених підходів у майбутній виконавсько-педагогічній діяльності.

Майстер-клас від Ігоря Рябова в музичній школі імені Святослава Ріхтера

Майстер-клас / місце проведення

Дата проведення: 21.11.2024

Імена викладача та студента (учня): Ігор Рябов викладач, Емілія Гурська учениця.

Виконувані твори:

- Л. Ревуцький Прелюдія №1 op.7

Аналіз рекомендацій і педагогічних прийомів: Рекомендації були детальними, емоційно забарвленими і водночас професійно точними. Великий акцент робився на виразності звуку, диханні в музиці, відчутті «співучої» фрази. Викладач коментував не лише «що» треба змінити, а й «навіщо», пов'язуючи це з загальним художнім образом твору. Увага зосереджувалась на м'якому, глибокому звучанні правої руки, особливо у верхньому голосі. Працювали над балансом між голосами: учень вчився «слухати себе зсередини» — не лише грати мелодію, а й відчувати підтримку зліва. Відпрацьовувались моменти динамічного розвитку, в межах фрази, а не по розділах. Педаль — інструмент атмосфери, а не механічне доповнення: вчили змінювати її відповідно до гармонійних переходів. Основний підхід — глибоке внутрішнє переживання образу. Учня заохочували знайти власну історію, яку розповідає ця прелюдія. Зверталася увага на звукову драматургію твору: поступове нагнітання, кульмінацію, емоційну розрядку. Підкреслювалась національна інтонаційність: український мелос, характер ліричного монологу, фольклорні інтонації — усе це мало відобразитися в інтерпретації. Викладач вміло поєднував заохочення та конструктивну критику. Підкреслював унікальність твору та важливість особистої інтерпретації, щоб студент відчув себе співавтором.

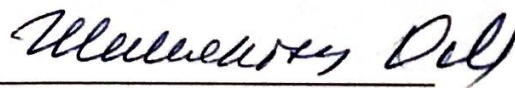
Взаємодія була інтерактивною, партнерською: викладач ставив питання, вислуховував думки учня, не нав'язував однозначних рішень. Спільний пошук інтерпретаційного рішення: викладач грав фрази разом з учнем, демонстрував варіанти, обговорював враження. Учень був залучений не лише як виконавець, а й як слухач, аналітик і творча особистість.

Власні враження, можливості практичного застосування побачених підходів у майбутній виконавсько-педагогічній діяльності: Майстер-клас продемонстрував ефективні й сучасні методи педагогічного впливу, де техніка служила художньому змісту, а музичне виховання — формуванню особистості. Робота над Прелюдією №1 Ревуцького була не лише інструментальною, а й духовною: учень набував досвіду глибокого переживання музики, розуміння стилю та свободи у виконавському висловленні.

Можна практикувати розділення заняття на аналітичну, технічну та інтерпретаційну частини, що дає змогу цілісно охопити твір і забезпечити усвідомлену гру. Така структура підходить для різного рівня учнів — від початківців до старших класів. Підхід «від деталей до загального» — коли педагог не нав'язує готову інтерпретацію, а допомагає учню її відкрити самостійно, — є цінним інструментом формування виконавської самостійності. Цей підхід можна ефективно застосовувати в роботі з творами будь-якого стилю. Отримані знання та спостереження мають практичну цінність як для формування виконавської інтерпретації, так і для розвитку індивідуальності учня. Застосування побачених підходів у власній педагогічній діяльності дозволить будувати навчання не лише на техніці, а й на живій, емоційно значущій музиці, що є ключовим завданням сучасного викладання фортепіано.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

АНАЛІЗ КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ

вивчення структури програм, творів, логіки побудови концертного виступу

ЗАВДАННЯ: відібрати 1 концерт (відвіданих наживо або в записі продовж семестру), програма якого буде аналізуватися.

Провести письмовий **структурно-стилістичний аналіз** програми, звертаючи увагу на:

- загальну кількість творів і тривалість програми;
- жанрову різноманітність (соната, етюд, фантазія, концерт, мініатюри тощо);
- хронологічну побудову (послідовність за епохами, стилями, формами);
- чергування темпів, тональностей, характерів творів;
- логіку розташування номерів (початок, кульмінація, завершення);
- доцільність вибору фінального твору;
- емоційну, смислову та естетичну єдність програми.

Зробити висновки про ефективність побудови концертної програми та сформулювати власне бачення ідеальної структури виступу.

Оформити **аналітичний звіт** за програмою (обсяг – 1-1,5 сторінки), до якого включити:

- назву концерту, дату, виконавців;
- перелік творів;
- опис структури та логіки побудови;
- оціночні судження (сильні/слабкі сторони, враження);
- власні пропозиції щодо вдосконалення.

Назва концерту: «Від темряви до світла: Бетховен та Дебюссі»

Дата проведення: 23.12.2024

Виконавці: Зінова Дар'я, Чигрин Владислав, Ігор Рябов

Перелік творів:

- Л. ван Бетховен Соната №8 тв. 13
- Л. ван Бетховен Соната №17 тв. 31а №2
- К. Дебюссі "Бергамаська сюїта"
- К. Дебюссі "Сюїта для фортепіано"

Опис структури та логіки побудови програми: програма поєднує сонатну форму та імпресіоністичну мініатюру, створюючи жанровий контраст і багатство музичних форм. Вона має також історичну побудову, спочатку класицизм кінець 18ст., а потім імпресіонізм кінець 19ст. Це дозволяє слухачеві відчувати розвиток фортепіанної музики у часовому контексті. У програмі ефективно чергуються: темпи, тональності, характер творів. Це створює динамічну, психологічно зважену структуру, яка не втомлює слухача, а навпаки — підтримує інтерес і викликає емоційний відгук. Програма цілісна і концептуально обґрунтована. Вона охоплює два важливих етапи в розвитку фортепіанної музики, поєднує драматизм і філософію Бетховена з витонченістю та поетичністю Дебюссі. Також створює емоційний діапазон — від напруження до прозорого спокою та має художню завершеність. Це дозволяє сприймати концерт не як набір творів, а як єдину музичну розповідь.

Оціночні судження (сильні / слабкі сторони, враження): Відвідавши концерт, де прозвучали твори Л. ван Бетховена та К. Дебюссі, я отримала глибоке естетичне задоволення й нові враження. Програма виявилася добре продуманою як у драматургічному, так і в емоційному плані. Перехід від драматичних творів Бетховена до світлих і мрійливих п'єс Дебюссі дав змогу перепочити, відчувати інший вимір музики – легкість, барви, дотик до поезії. Фінал концерту - «Сюїта для фортепіано», справила особливо сильне враження. Вона прозвучала енергійно, технічно майстерно й завершила програму яскраво й ефектно, залишаючи відчуття завершеності та повноти музичної подорожі. Концерт залишив сильне емоційне враження та відчуття цілісного музичного висловлювання. Вдало поєднані твори, чергування темпів і характерів, історична логіка побудови – все це сприяло глибокому сприйняттю

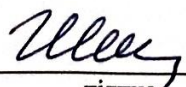
музики. Програма була водночас інтелектуальною і чуттєвою, дозволила побачити як силу класики, так і красу імпресіонізму.

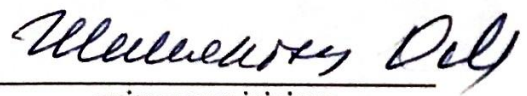
Власні висновки про ефективність репетиційної роботи: Репетиційна робота виявилася достатньо інтенсивною та цілеспрямованою. Це підтвердилося впевненим володінням фактурою у всіх творах - чітке виконання складних пасажів у «Патетичній» сонаті, динамічні контрасти та ритмічна точність у Сонаті №17, витончена педалізація й нюансування у творах Дебюссі.

Технічні труднощі, які виникали на ранньому етапі підготовки, були успішно подолані, що свідчить про системну й ефективну роботу над кожним твором.

Власні пропозиції щодо вдосконалення: Незважаючи на загальну успішність підготовки та виконання програми, у процесі репетиційної роботи було виявлено низку моментів, які можуть бути покращені у майбутньому. Я вважаю, що для ще глибшого розкриття музичних творів, особливо в таких масштабних формах як сонати, доцільно додатково аналізувати драматургію та логіку розвитку, не тільки з позиції виконавця, а й слухача. Це допоможе краще керувати емоційною напругою протягом усього твору. Репетиційна робота була результативною, однак її можна зробити ще більш гнучкою й глибокою.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
з навчальної дисципліни «Концертно-виконавська практика»
(активна)
IV курс, семестр

Мета практики:

Формування та вдосконалення професійних виконавських навичок, досвід підготовки та участі в концертах, розвиток сценічної культури, артистизму, вміння працювати з аудиторією, а також закріплення навичок підготовки концертної програми та її публічного представлення.

Очікувані результати:

- Набуття досвіду публічного виконавства в різних форматах
- Удосконалення навичок сценічної поведінки
- Розвиток музичної пам'яті, технічної майстерності, емоційної виразності
- Розуміння процесу підготовки концертної програми
- Усвідомлення педагогічного значення виконавської діяльності в мистецькій освіті

Види діяльності під час проходження активної концертно-виконавської практики:

№	Вид діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Вступна консультація	Ознайомлення з завданнями та структурою практики. Визначення індивідуального репертуару	Перша декада вересня	
2	Формування концертного репертуару	Підбір творів різних стилів і жанрів (сольні, ансамблеві, акомпанемент) відповідно до кваліфікаційного рівня	Вересень	Заповнити додаток 5
3	Щотижневі репетиції	Робота над технікою, художнім образом, інтерпретацією; індивідуальні заняття з концертмейстером / педагогом	Протягом семестру	
4	Самостійна робота над репертуаром	Щоденна індивідуальна практика, постановка мети і завдань кожного заняття, фіксація результатів у щоденнику	Постійно	
5	Виступ на академічному концерті	Публічне виконання частини програми з фіксацією відгуку викладача	Жовтень	
6	Участь у загальношкільних мистецьких заходах	Виступи в концертах, присвячених державним або професійним святам, профорієнтаційних акціях, конкурсах, фестивалях	За планом ПЦК	Заповнити додаток 6
7	Виступ у мистецькій школі / публічний відкритий концерт	Підготовка та проведення сольного або ансамблевого виступу перед учнями мистецької школи / в музеях / бібліотеках / інших сценах	Листопад–грудень	Заповнити додаток 6
8	Самоаналіз виступів	Запис рефлексій після кожного публічного виступу: що вдалося, що покращити, відчуття на сцені	Протягом практики	
9	Підготовка письмового звіту	Оформлення щоденника, аналітичного опису виконаної програми, підсумкові висновки	До кінця семестру	
10	Підсумкова консультація	Обговорення результатів, перевірка звітності, виставлення оцінки	Грудень	

Зміст завдання:

1. **Підготувати концертну програму** (тривалість — не менше 15–20 хвилин), до якої можуть входити твори різних стилів, жанрів та епох:
 - один твір у VII семестрі / кілька сольних творів у VIII семестрі;
 - камерний ансамблевий номер : 1 частина сонати у VII семестрі / соната (або сюїта) у повному обсязі у VIII семестрі;
 - виконати твір в якості концертмейстера один твір у VII семестрі / кілька творів у VIII семестрі;
2. **Прийняти участь у не менше ніж 2 концертних заходах**, серед яких можуть бути:
 - тематичні вечори;
 - звітні концерти;
 - внутрішні заходи мистецького закладу;
 - виступи в закладах освіти, культури, дитячих мистецьких школах, соціальних установах тощо.
3. **Виконати повний цикл підготовки до виступу:**
 - добір репертуару за погодженням з педагогом;
 - індивідуальна робота над творами;
 - аналіз змісту, форми, стилістичних особливостей твору;
 - участь у репетиціях;
 - підготовка до сценічного виконання (етика, психологічний настрій, зовнішній вигляд).
4. **Після кожного виступу підготувати письмову рефлексію** (1–2 сторінки), яка має містити:
 - опис репертуару та умов виступу (місце, публіка, контекст);
 - самооцінку якості виконання (техніка, музичність, сценічна подача);
 - труднощі, з якими зіштовхнувся студент;
 - відгуки слухачів, викладача;
 - висновки для подальшої роботи.
5. **Оформити щоденник практиканта**

Термін виконання:

Протягом VII семестру (вересень – грудень)

Протягом VIII семестру (січень – травень)

ПІДГОТОВКА ДО КОНЦЕРТУ
у VII семестрі

ВИБІР КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ
до якої можуть входити твори різних стилів, жанрів та епох:

перелік творів:

1. один твір у VII семестрі:

Сергій Борткевич «Втіха» №4 op.17

2. камерний ансамблевий номер : 1 частина сонати у VII семестрі:

Фелікс Мендельсон Соната для скрипки і фортепіано f-moll op.4, 1 частина

3. твір з концертмейстерської майстерності один твір у VII семестрі:

Дж. Пуччіні Арія Мімі з опери «Богема»

Викладач з дисципліни «Спеціальне фортепіано»

Григорук С.О.

Викладач з дисципліни «Концертмейстерський клас»

Савченко Т.А.

Викладач з дисципліни «Камерний ансамбль»

Ігнатів І.В.

[Signature]
[Signature]
[Signature]

ПІДГОТОВКА ДО КОНЦЕРТУ
у VIII семестрі

ВИБІР КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ
до якої можуть входити твори різних стилів, жанрів та епох:

перелік творів:

1. кілька сольних творів у VIII семестрі:

Ференц Ліст Юнацький етюд №9 оп.1, Франц Шуберт Експромт №3 оп.142

2. соната (або сюїта) у повному обсязі у VIII семестрі:

Фелікс Мендельсон Соната для скрипки та фортепіано f-moll оп.4, 1-3 частини

3. кілька творів у VIII семестрі:

Дж. Пуччіні Арія Мімі з опери «Богема», М. Кропивницький «Соловейко»

Викладач з дисципліни «Спеціальне фортепіано»

Цепенюк С.О.

Викладач з дисципліни «Концертмейстерський клас»

Савченко Т.А.

Викладач з дисципліни «Камерний ансамбль»

Авданин А.В.

[Signature]
[Signature]
[Signature]

КОНЦЕРТИ У ЯКИХ БРАЛИ УЧАСТЬ ЯК ВИКОНАВЦІ

У VII семестрі

Концерт-лекція «Зі скарбниці світової оперної та камерної вокальної музики» 30.11.2024

Опис репертуару та умов виступу: Так як виконавців було багато, то репертуар був дуже різноманітний. Від барокової – до романтичної, від оперної – до камерної. Це не втомлювало слухачів, а навпаки давало перепочити між епохами та стилями. Музей-квартира Косенка дуже вдало підійшла на роль залу. Акустика цього приміщення робить звук ще насиченішим та ясним. Хоч там і місця небагато, але слухачів було багато і вони були задоволені концертом.

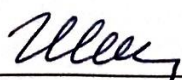
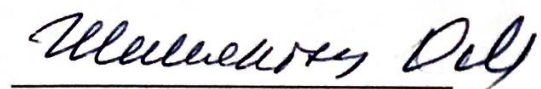
Самооцінка якості виконання: Виконання арій Мімі та Тоски було результатом глибокої репетиційної роботи та вдумливого спільного підходу до інтерпретації. Вдалося досягти технічної стабільності, музичної гнучкості та виразної сценічної взаємодії. Особливо цінним стало творче партнерство з вокалісткою, яке дозволило досягти переконливого художнього результату. У майбутньому можливо ще більше працювати над різноманітністю тембрових барв, а також над розширенням емоційного діапазону в кульмінаційних моментах.

Труднощі, з якими зіштовхнувся студент: Концерт був дуже довгий, через велику кількість номерів. Через це тяжко було зосередитися на акомпанементі та тримати себе в спокої.

Відгуки слухачів, викладача: Слухачі особливо відзначили теплу, зворушливу атмосферу під час арії Мімі, яка викликала сильний емоційний відгук. Багатьох вразила глибина та сила звучання у в творах, влучне передання сюжету та героїв. Було відзначено гармонійну взаємодію між вокалістам та концертмейстерами, точне відчуття темпів, пауз і кульмінацій.

Висновки для подальшої роботи: У майбутньому варто більше уваги приділяти вивченню історичного контексту та лібрето, щоб глибше відчувати емоційний підтекст. Навіть за наявності доброго рівня співпраці з вокалісткою, можна працювати над миттєвою реакцією на зміни темпу, дихання, фразування та гнучкістю акомпанементу, який не лише підтримує, а й дихає разом із голосом.

Керівник практики

підпис
прізвище та ініціали

КОНЦЕРТИ У ЯКИХ БРАЛИ УЧАСТЬ ЯК ВИКОНАВЦІ

У VII семестрі

Концерт до дня музики. 02.10.2024

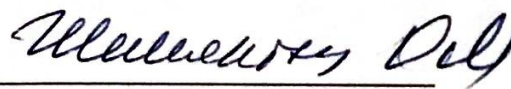
Опис репертуару та умов виступу: Програма має цілісну структуру, гармонійне поєднання контрастних настроїв і темпів, дає можливість показати глибоку музичність виконавця, технічну зрілість, національну стилістику та відчуття форми й кольору. Це репертуар, який дозволяє розкрити виконавську індивідуальність і водночас зберегти логічний драматургічний розвиток виступу. Броварська музична школа дуже рада була нас запросити взяти участь у концерті. Рояль на сцені мав акустичний чистий звук, глядачі були задоволені.

Самооцінка якості виконання: Вдалося створити м'яку, затишну атмосферу, звучання було теплим і співучим. Педальовання та динаміка були контрольованими. Це одна з найвдаліших частин виступу за емоційною глибиною. Найбільш інтимний та емоційно глибокий твір програми. Місцями відчувалась внутрішня напруга, яка трохи обмежувала свободу гри. Проте загальна лірична лінія збережена, а кульмінації прозвучали переконливо. Рапсодія Брамса центральний, технічно й драматургічно найскладніший твір. Вдалося передати масштаб, енергію й драматизм, технічні складнощі подолано з упевненістю. У середньому епізоді — гарне співуче звучання. Труднощі, з якими зіштовхнувся студент: було невелике нервування під час гри, яке вплинуло на пасажі та емоційність. На майбутнє треба грати частіше на сцені.

Відгуки слухачів, викладача: Особливе враження справили Брамс і Шопен, як твори з глибоким емоційним змістом. М'яке, тепле звучання фортепіано у Борткевича, а також чутливе ставлення до стилю кожного композитора.

Висновки для подальшої роботи: Розвивати темброве мислення — більше кольорових переходів, збагачення звукової палітри, особливо у творах неоромантиків. Тренувати свободу в грі та педальованні — для ще більшої виразності та співучості. Розширювати національний репертуар — вивчення українських творів поглиблює відчуття національної виразності, ритміки, стилю.

Керівник практики

підпис
прізвище та ініціали

КОНЦЕРТИ У ЯКИХ БРАЛИ УЧАСТЬ ЯК ВИКОНАВЦІ

У VII семестрі

Гала-концерт конкурсу піаністів «Мистецтво віртуозності» . 06.12.2025

Опис репертуару та умов виступу: Програма має камерний характер із фокусом на ансамблеву взаємодію та сольне музикування. Ця програма — стилістично багата та виразно драматургічна. Вона включає твори з інтимною ліричністю, ансамблеву палітру з флейтою та скрипкою, імпресіоністичну естетику, а також твори, що поєднують глибокий зміст і технічну складність. Це репертуар, який не лише демонструє виконавську майстерність, але й створює емоційно насичену, логічно побудовану концертну програму, здатну тримати увагу слухача до останнього акорду. Печерський палац надав чудовий великий зал з старовинним роялем. Слухачі були раді такому концерту.

Самооцінка якості виконання: Ансамбль із флейтою вдався інтонаційно точним і злагодженим. Удалося зберегти єдність динаміки й фразування, передати характер кожної варіації. Ревуцький та Борткевич були яскравими і виражено національними творами. В Арії Пуччіні вдалося передати драматизм образу, працювали над вокальною лінією, артикуляцією та диханням. Було важко зберігати потрібний динамічний баланс з акомпанементом, але загалом вийшло зворушливо.

Труднощі, з якими зіштовхнувся студент: була трохи сором'язливість через велику кількість слухачів, але під час виступу на душі стало спокійніше.

Відгуки слухачів, викладача: Слухачі відзначили емоційну глибину виконання, особливо в творах Равеля, Ревуцького та Пуччіні. У багатьох виникла щира емоційна реакція, що свідчить про вдале донесення художнього образу. Особливо було відзначено музикальність і сценічну впевненість.

Висновки для подальшої роботи: Підвищити стабільність темпу в технічно насичених фрагментах. Поглибити роботу над стилістикою, особливо в музиці імпресіонізму та модерну. А також продовжити розвиток артистичності та сценічної впевненості.

Керівник практики

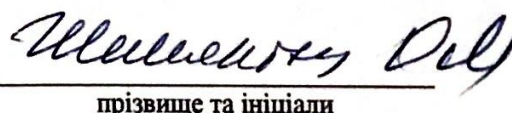

підпис
прізвище та ініціали

ФОТО З КОНЦЕРТІВ (02.10.2024)

(06.12.2024)

